

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA:
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”
Nr-ul Telefonului 347.

INSERTII
se primesc după tarif la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

Abonamente:
Anual . 750 Lei
Săptămânal . 390 Lei
Cărbun . 195 Lei

Leie.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Leie.

Legea electorală

Arad, 15 Martie

Începe la Camera discuția legii în jurul căreia s'a făcut una din mari și mai apruse discuții în Organul opziționist al combatutului mare atât proiectul votat de Senat cât și cel care vine acum în discuția Camerei, care vine așadar în deosebite discuții între ele există o deosebire a punctului de vedere al teoriei. În aceste discuții de presă s'a vădit din partea unor ziare și multă rea alterându-se intenționat, spre a se crea eroarea opiniei publice, tendința de a se prezenta în mod precis și exact din citirea ziarului în general, putându-se pune problema în mod precis economiei legii electorale.

În raportul depus la Camera de către raportorul I. Th. Florescu, fost ministru, în mod complet dispozițiile legii electorale. Cercetând acest raport vedem că cea mai importantă dintre ele este crearea unei comisii centrale de organizare a justiției compusă din trei magistrați ai țării, sub președinția președintelui Înaltei Curți de Casație, de două consilieri legislativi, de președintele consiliului superior administrativ, de un general și statistici și de orice alt expert ar avea nevoie.

Întru realizarea supremă, unită cu imparțialitate și competență, din tot prestigiul acestor organe.

Comisia acestei supreme comisii sosește la alegerea din țară și ea face timp zile repartizarea mandatelor tuturor grupurilor politice.

Se realizează pe țara numărul votanților, dinților anulate și al voturilor totuși pe grupare politică, după datele ce s'au primit de la birourile electorale județene.

Se calculează procentul de voturi obținut de fiecare grupare politică față de numărul total al votanților din întreaga țară.

Comparația politică care în urma acestui calcul se constată că a intrat cel mai mare număr de voturi pe țară, dar cel puțin un număr de 40% față de celelalte grupări, dar și gruparea majoritară, iar celelalte grupări minoritare.

Se declară nici o grupare majoritară și nici una din ele n'a obținut procent de voturi.

Se calculează procentele de vot obținute de fiecare circumscripție electorală de fiecare grupare politică, față de numărul total al votanților din circumscripțiile. Procentele obținute se lasă în ordine descrescătoare și în coloane deosebite pentru fiecare circumscripție și procent egale, și în ordine aceeași ca și în cel mai mare număr de voturi.

Se grupărilor politice care s'au stabilit și sunt minoritare pe țara întreagă, și sunt totuși în unele circumscripții și grupările absolute a voturilor, ele vor fi în aceste circumscripții un număr de voturi proporțional cu procentul de voturi pe țară și față de totalul votanților în circumscripția respectivă.

Întru realizarea centrală înainte de a repartiza mandate este dator să deducă mai întâi numărul total al mandatelor stabilite în lege pe țara întreagă, unele mandate nu trebuie să intre în calculul grupărilor (vezi art. 93). Acestea sunt: Mandatele din circumscripțiile unde s'au declarat liste unice fără votanți.

Mandatele din circumscripțiile în care s'au declarat liste unice fără votanți și s'au declarat la prima dată, nu trebuie să intre în calculul grupărilor din circumscripțiile unde s'au declarat liste unice fără votanți.

Mandatele atribuite grupărilor minoritare în circumscripțiile unde acestea s'au declarat absolute.

Repartizarea mandatelor pe grupări pe țară se va face în modul următor:

Se grupărilor majoritare, dacă a obținut 40% din voturi, 50% din numărul mandatelor ca bază de majoritate.

Se grupărilor minoritare, dacă a obținut 50% din numărul mandatelor ca bază de majoritate.

Se împarte între grupările minoritare, proporțional cu procentul de voturi obținute de fiecare grupare în guvernul nu poate fi atunci decât al grupărilor de grupări.

Circumscripțiile se lasă pe liste în ordine descrescătoare a procentelor de voturi. Se înmulțesc procentele de voturi ale fiecărei liste cu numărul total de mandate prevăzută prin lege pentru circumscripția respectivă.

Proiectul dat pe jumătate și rotunjit, neglijându-se fracțiunea zecimală, și numărul mandatelor de atribuit fiecărei liste.

Da după aceste operațiuni rămân încă mandate de atribuit, ele se vor da candidaților rămași în fruntea listelor luate în ordine descrescătoare a procentelor de voturi obținute.

În nici un caz nu se vor atribui unei circumscripții mai multe mandate decât numărul proporțional ce i-ar reveni după procentul de voturi obținute în acea circumscripție.

Proiectul de față decide că grupările politice minoritare, care au intrat pe țară un procent de voturi mai mic de 2% în raport cu numărul total al voturilor, nu au dreptul la repartizarea nici unui mandat.

Pe viitor atribuirea mandatelor candidaților de pe listă se face în ordinea înscrierii lor.

„Panașajul” este dar exclus. Candidații neași se proclamă explianții listelor respective. Cu chipul acesta alegerii parțiale devin foarte rare, căci ele nu vor avea loc decât în cele trei cazuri prevăzute de art. 99 adică când alegerea a fost zădărnicită și a doua oară, neintrând nici măcar o treime; când Adunarea a invalidat alegerea, și când nu mai sunt supleați cari să înlocuiască pe titularii listei.

Proiectul de față, pentru a simplifica operațiunea, decide că se vor proclama alegerile de burourile electorale județene listele care au intrat cel mai mare număr de voturi. La aceste alegeri nu mai funcționează sistemul proporționalității, ci sistemul majorității relative.

Proiectul de lege în dorința de a face cât mai reală libertatea alegerilor și a îndepărta pentru totdeauna acel strâmt obicei al unor agenți prea zelosi de a duce la vot în locul absenților, persoane străine de cele prevăzute în cartea de alegători, a luat dispozițiunea necesară a permanentizării cărților de alegători cari vor fi eliberate în tot cursul anului.

Ele nu se vor distribui decât de către magistrați, cari se vor asigura pe a lor personală răspundere de identitatea alegătorului, iar pentru a veni în ajunul fiecărei fără carte de alegător și s'au rămas alegeri, președinții secțiilor de votare vor veni la locul fiecărei alegeri, președinții secțiilor neridicate precum și dușicate în locul cărților pierdute. Populațiunea rurală nu va mai suferi unele trăgăniri și lipsuri din trecut. Judecătorul de ocol va merge la comunele rurale și va distribui alegătorilor a teul cărțile de alegători, după ce vor fi asigurat de identitate.

În ceea ce privește înlocuirea alegătorilor decedați cu persoane străine de dreptul de vot, s'a luat iarăși o bună măsură pentru împiedicarea acestei fraude, prin obligația ofițerilor de stare civilă să comunique la începutul fiecărei anume celor încetați din viață pentru a fi șterși din liste.

La aceste fericite dispozițiuni s'au adăugat sancțiuni severe contra acelor cari încearcă să falsifice, votând pentru alții, voiața sufragului universal.

În aceeași ordine de idei, constatându-se că dreptul de vot a alegătorului este aceluși ori înlăturat din cauza deselor schimbări ale listelor și mai ales a falsificărilor acestor liste, pe lângă permanentizarea lor s'a pus în lege că adăugiri și ștergeri nu se pot face decât la revizuirile anuale, iar acei primari cari cu rea credință vor falsifica listele, vor fi aspru pedepsiți.

Textul proiectului stabilește, ca și la Senat, o singură zi de votare, dar adăugă că în caz de mărirea numărului alegătorilor, alegerea se putea continua și a doua zi. Regulă este dar o zi, excepția permite și a doua zi de votare.

S' aștie că după noua Constituție, Senatul se compune din membrii aleși și membrii de drept. Membrii aleși sunt de patru feluri:

a) Membrii aleși de către toți cetățenii în vârstă de 40 ani prin vot secret, egal și obligator;

b) Membrii aleși ai consiliilor județene și ai consiliilor comunale din fiecare județ;

c) Membrii aleși tot prin același mod ca mai sus de membrii Camerelor de Comerț și Industrie, Agricultură și Muncă, întruniri în colegii separate în 4 circumscripții elec-

torale și în proporție de câte un senator de fiecare cameră și de fiecare circumscripție electorală;

d) Membrii aleși de Universități.

Prin proiect s'a menținut numărul actual al senatorilor aleși.

Sistemul admis pentru alegerea Senatului este scrutiniul pe listă fără reprezentarea minorității.

Biroul central electoral din fiecare județ totalizează voturile secțiilor și proclamă aleși senatori pe candidații cari au intrat majoritatea relativă, adică cel mai mare număr de voturi.

La proiect s'a stabilit modalitățile pentru devederea drepturilor senatorilor de drept admisi de art. 72 și 73 din Constituție, dându-se în competența Senatului și a unei comisii compusă din președintele Curții de Casație, verificarea și controlul îndeplinirii condițiilor acestor senatori.

În fine, prin dispozițiunile din urmă ale proiectului de față s'a tăiat o controversă care producea mari nedumeriri și d. s. h. d. câmp liber diviziunilor, totdeauna regretabile, dintre partide. Prin art. 132 s'a stabilit că durata Parlamentului este de 4 ani, socotindu-se acest termen de la data convocării Corpurilor legiuitoare.

Din expunerile pe care o face raportorul legii se poate constata că ea împlinește toate lipsurile de vedea în sistemele electorale de până acum și că, în același timp, corespunde necesităților politice ale momentului cari reclamă în primul rând a asigurarea unei mai bune funcționări a sistemului parlamentar și, prin aceasta, o ameliorare a posibilităților acțiunii de guvernământ.

NOTE

Sărbătorirea unui poet polonez

Arad, 15 Martie.

Printre romanticii polonezi din secolul al XIX-lea, între pionierii mișcării naționale și luminătorii poporului cari în vreme de grea încercare au întărit spiritul polonez, printre apostolii ideii democratice și luptătorii pentru libertate și independență, locul cel mai de frunte îl ocupă Seweryn Goszczinski.

El n'a urmărit artă pentru artă și nu s'a îngrijit niciodată de formă. Pe dânsul l'u preocupat numai fondul. El nu era nici sentimental ca poetul Zaleski din aceeași școală și dânsul (școala ucraineană a scriitorilor polonezi).

În poemele lui Goszczinski nu se izbiră de proaspătul naturii cu soare, nici de seninul cerului, dar nici de zgomotul ușor al saloanelor, nu de forma deosebită, dar de energia extraordinară de care sunt pătrunse, de patriotismul neîmbrătat care te pune în slujba binelui, în slujba libertății. El a scris și pe acul de campanie, frânturi cari vin să întregască opera lui nemuritoare.

Goszczinski s'a născut în 1801 în Hlinet în

Ucraina din părinți săraci, scoborâtori dintr-o veche familie de nobili din Varșovia. Tatăl său, ofițer al lui Kotciuszko, a condus un timp moșia contelui Sanguszki.

Fiind încă foarte tânăr, el a comens imnuri cari au fost apoi cântate în întreaga Polonia. În toamna 1820, el s'a înscris în organizația „Fraților liberi polonezi”. În acest timp însușește de ideile byroniche, a plecat în ajutorul poporului grec care lupta pentru independență. El n'a putut însă ajunge în Grecia, neavând destule mijloace.

În anii 1821—1826, poetul a răătăit dela curte la curte, căutând ocrotire contra poliției rusești care îl urmărea pentru cântecele sale cari anunțau independența Poloniei. În acest timp el a scris cele mai puternice poeme lirice: „Patria-Mumă”, „Renașterea țării mele”, „Rugăciunea Libertății”, „Maca Sclaviei” și „Cetatea Kaniui”. El la parte în revoluția din 1830, iar

după căderea Varșoviei a plecat în Galiția unde a scris „Trecerea Bugului”, „Vulturul Alb”, „Plecarea din Polonia”. Tot în Galiția el a compus și frumoasele sale poeme „Sobutka”, „Regele Burgului”, „Pușcașul Neobosit”. Fiind persecutat de către guvernul austriac, Goszczinski a plecat în Franța unde în 1838 a scos la Strasbourg ziarul emigranților polonezi „Pszonka”. În 1842, a intrat în cercul adepților filosofiei mistice a lui Towianski care a avut asupra lui o mare înrădire. În anii 1870—1871, Goszczinski a trăit la Paris, fiind martorul asediului și Comunii. În vârsta de 70 de ani, poetul s'a întors în patrie unde a mai trăit încă 4 ani, respectat și iubit de întregul popor polonez. Goszczinski a murit la Lwow în 25 Ianuarie 1876. Un mare monument înmormăntă mormântul luptătorului și bardului polonez, împlinindu-se zilele trecute o jumătate de veac dela moartea lui, în toată Polonia au avut loc mari serbări comemorative.

Munca în Statele-Unite

Perioada de transformare prin care trece și țara noastră ca și toate țările europene necesită o îndeeaproape cercetare a condițiilor sociale din țările cari se află într-o situație stabilizată. Și printre acestea în primul rând stă republica Statelor-Unite ale Americii de Nord.

Concepția tradițională a relațiilor industriale în Statele Unite și natura acestor relațiuni în perioada de expansiune economică a acestei țări sunt prea bine cunoscute pentru a fi nevoie să ne mai ocupăm pe larg de ele. Națiunea fundamentală care a durat în tot secolul al XIX-lea, era că exercițiul dreptului individual de a încheia un contract de serviciu asigura evoluția liberă a acestor relațiuni. Ambele părți cari încheiau un contract de muncă erau considerate ca având toată latitudinea și toată puterea necesară pentru a și apăra interesele și pentru a încheia un contract echitabil și pentru capitaliști și pentru lucrători. În nici un caz, nimeni nu credea necesară o organizație specială a relațiilor dintre patron și lucrători, și cu atât mai puțin nu se vedea necesitatea unei intervenții a Statului.

Această concepție a fost discutată cu toată seriozitatea între 1895 și 1914, deoarece transformările industriale înlăptuite în Statele-Unite în decursul acestor ani, nu se puteau acomoda cu angajamente așa de simple. Din această pricină criticile fură tot mai puternice, iar noile organizații — cum erau de pildă sindicatele lucrătorilor — câștigă prestigiu și putere. Evoluția raporturilor dintre patroni și lucrători și desvoltarea orga izațiilor profesionale se expoză mai ales prin marea dezvoltare economică a Statelor-Unite în ultimul sfert de secol. Pe lângă această mare dezvoltare s'a mai observat și fuzionarea multor întreprinderi industriale, ceace a dus înrăutățirea situației materiale a lucrătorilor față de asocieria patronilor, și un dezechilibru crescând al

bogațiilor individuale. Din această pricină, sindicalismul american a obținut pentru prima dată recunoașterea futurora. Cele mai multe dintre aceste sindacate și-aș mărșint activitatea numai la preoșterea de a obține pentru lucrători și țării mai mari și condiții de muncă mai puțin grele.

Com în acest fel se prezentau relațiile industriale în 1914, și această situație era analoagă cu cea din Anglia cu aproximativ treizeci de ani înainte. Toți economiștii credeau că relațiile dintre patroni și lucrători, vor evala în Statele Unite ca și în Anglia, oarecum coroborând doctrinele lui Karl Marx asupra dezvoltării claselor patronale și lucrătore, antagoniste.

Războiul cel mare aduce în Statele Unite o dezvoltare fără precedent organizațiilor muncitorilor, și totodată mișcarea sindicală fu recunoscută în mod oficial. În urma acestor fapte noi, relațiile industriale în Statele-Unite s'au schimbat cu totul, și dela 1918 încoace au intrat într-o fază pe care nici cel mai competenți economiști nu o bănuiau așa de apropiată.

Vom încerca să schițăm aci aceste tendințe noi și aceste aspecte noi ale problemei relațiilor dintre patroni și salariați.

În primul rând s'a observat o creștere simțtoare a producției pe cap de lucrător. Această creștere se observă de fapt încă din timpul războiului, dar acum procentul anual al producției de cap de lucrător e mereu în creștere.

Din această pricină Statele Unite au intrat, imediat după războiu într-o eră de mare prosperitate, și în același timp condițiile de viață se usurară treptat, așa înăt capitaliștii și mrii industriai și înțcut să admă tot felul de înălșări salariaților, în esență la care altădată nici nu s'ar fi gândit.

Evoluția ce s'a produs în relațiile industriale trebuie atribuită în mare parte faptu-

FOILETON

Inelul cu piatra de opal

(Urmare).

Plin de avânt urmai:
— La cot... diucolo... în zăvoiu și pe Capra și la Poenărești...
— Pân' acolo?
— Pân' acolo... Ce frumo... ce frumo... e acolo și tot arătându-i pe unde fusesem în hoinăreală mă apropiasem, de dra Maria, mult mai... și cădea lăserarea dulce, molcomă, liniștită...
— Dracul de Culai rășări la scări.
— Mergem?
— Mergem...
— Dra Maria par'ă voit să mi zică ceva dar s'a oprit așa de odată și vorba nerostită par'ă i'a întipărit în adâncul ochilor ei negri ce luceau ca para...
— Pam dat mâna. A desprins trandafirul dela cingătoare Pa dus la buze și mi la dat. Apoi a suit scările în goană și n'am mai văzut-o. Rămășcem uitat. Simțeam un val de căldură în obraji, tâmplele îmi erau asu date iar picioarele îmi tremurau de-a trebuit să mă sprijin...
— Pe drum, Culai, îmi zâmbi șiret. După un răpas îmi zise:
— Hm! Ai luat trandafirul?...
— Am luat... am făcut bine?
— Bine... și eu iau dela toate... Hoo! Am aceluși brăe, năframa și... (pe sub ochi).
— Și?

— Nu... Nu... și s'a cutremurat... Era inelul cu piatra de opal...
— Dec?...
— N' aduce noroc... Mama e... și a tăcut.
— Dacă-l am dela tine, am noroc. Eu nu cred în fleacari și mi l'a dat.
— A doua zi, am vrut să iau trenul spre București însoțit de un „pocoih” legat în piele de vițel și cu cataramă în chip de vultur de argint, de o „Paltire” veche aștea pentru tată meu, de un mănunchi de linguri de lemn cu coadele l'forate și de vre o câteva oale cu smântână și turte în miere făcute de mătușă. Preoțea — aștea pentru mămă-mea. Nu mi vorbea de un pui fript de o stică cu vin — bun la drum — de un șal mare că „poate răcești” — ni gră să te înșură bene. „Da, da”, „S-i spu mătii să mai scrie”, și că să o fi să...
— Poftim am scăt trenul. După omieză am prins trenul dar la înghesuială — am spart oalele, aproape de București tocmai cădușem de pe polițioare turtele ca să-mi fie bagajul m-i la înd-mână și o cucoană — de amcutura trenului — a căzut pe ele și le-a făcut... turtă... În București, ploaie și nici o trasură. Noroc că abia am găsit una. Până aceluși m'am tot gândit la pocinogurile întâmplare.
— Piatra dela inel privea cu'a răs de ap...
II.
În București, n'a fost chip să mă ție cineva.
— Dorul după Maria aprinsese în inimă un foc neînchipuit de mare. Nu-mi tihnea m-șă,

Pentru Paști se poate comanda șuncă à la Praga la Josif Eisele Arad, Piața Avram Iancu. (2666)

Pește proaspăt și sărat încontinuu se găsește la **SAMUIL ROSENBAH** comerciant de pește Arad, Piața Plevnei (f. Arpad-ter) No. 5. În edificiul templului izraelit. (2069/1)

Directionea Uzinelor de Gaz a orașului Arad, iarăși se află în situația plăcută, ca să servească on. public cu gaz de o caloricitate înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace, eștin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie. (2454)

Uzinele Com. sect. Gaz aerian Str. Muciu Scevola No. 9, 11, 13. Telefon 27, 25 și 16.

Biroul uzinelor din Str. Eminescu No. 4 stă la dispoziția on. Public în ce privește comenziile etc.

Mai eștin și mai bine
„FIX” Intreprindere pt. vopștre și curășirea chimică Arad Str. Gh. Ionescu 5 (f. Gr. Rădolyi-u.)
Vopșește și curășă!
2396/II

Domnișoare! Singure vă puteți confecționa hainele și în decurs învâțați a croi și cusu- tul la salonul „Sylvia” Bucur (Eöt-vös-utca) No. 4. Tot acolo se lucrează pe prețuri forte eștine confecțiuni eglezșe și franceze. ooo (2593)

Recvizite de birouri, registre comerciale și cărți de copiat, hărți pt. scrișori, hărți carbonatșe pt. copiat, hărți e pt. mașini de scris și pachetat, cerneală de prima calitate, penișă, blocuri pt. casșă, hărți crep, salvete, cărți germanșe, franceze și engleze.
Biblioteca de împrumut cu 100.000 volume.
Telefon Nr. 385. Telefon No. 385.
IZIDOR KERPEL
Bulev. Regina Maria 12. (2427/a)

Reclama e sufletul comerțului

KNAPP
vopșește și curășă haine. Atelierul în Arad, Strada Episcopal Rada No. 10.
Loc pentru adunarea hainelor în Arad, Strada Brătianu No. 11. În edificiul Băncii Agrare Timișșana. ooo (2506)

Planuri și transformări de biserici, căși și alte edificii primește **Carol Koch** arhitect, Arad, Str. Grecianu 1. (2653/II)

Primăria comunei Nădlac. Nr. 1186/1926 (2690)
Publicațiune de licitație.
Comuna Nădlac ține licitație publică în ziua de 10 Mai 1926, referitor la esarândarea trestii, goz de foc din răturile comunale așa numit „Kracul mare, mic și Grăbovaș.”

La licitație se poate concura numai în scris, sau cu oferte sigilate. Vadiul de 5% din prețul oferit se va depune în numerar, sau în hărții de valoare. Condițiunile se pot vedea zilnic în biroul serviciului economic financiar între orele oficioase. Licitația se va ținea în conformitate cu art. 72—80 din legea contabilității publice. Nădlac, la 10 Martie 1926. PRIMĂRIA.

Primăria comunei Zerind. No. 253—1926. (2692)
Publicațiune.
Primăria comunală publică licitație pe dreptul de vânat asupra teritoriului comunal din Zerind fixând ziua pe 8 Martie 1926 la orele 17 în localul primăriei.

La licitațiune numai autorizați conform legii de vânat pot participa. Condițiunile se pot vedea la primărie sub orele de oficiu. Zerind, la 11 Martie 1925. PRIMĂRIA COMUNALĂ.

Primăria comunei Nădlac. No. 1185/1926. (2689)
Publicațiune de licitație.
Comuna Nădlac ține licitație publică în ziua de 10 Mai 1926 la fața locului, referitor la esarândarea viilor comunale și nuclarului comunal.

La licitație se poate concura nu în scris și cu oferte sigilate. Vadiul de 5% din prețul oferit se va depune în numerar, sau în hărții de valoare. Condițiunile se pot vedea zilnic în biroul serviciului economic financiar între orele oficioase. Licitația se va ținea în conformitate cu art. 72—80 din legea contabilității publice. Nădlac, la 10 Martie 1926. PRIMĂRIA.

Camera Agricolă Județană Arad.

Concurs.
Subsemnata Cameră Agricolă a județului Arad dorind a îndeplini postul de director, precum și de contabil-secretar al acestei camere invită pe cei reflectanți, că cererile lor împreună cu actele justificative să le înainteze la președintele camerei până la 15 Aprilie 1926 ora 12.

Se menționează, că bugetul camerei nefiind încă aprobat, cei aleși vor obține până la aceasta aprobare un avans corăspunzător. Se atrage atențiunea, că directorul se va alege dintre aceia cari vor documenta că sunt specialiști cu o pregătire academică în ce privește agricultura, silvicultura, sau zootehnica și viticultura. Asemenea la comptabil se va face dovadă de prăgătirea specială necesară. (2691) Arad, la 12 Martie 1926. Dr. MARȘIEU, Dr. C. LUȚAI, președinte. secretar.

Răspândiți „Tribuna Nouă!”

lui că, deși în 1921 a fost o criză simțitoare, salariile nominale și reale sunt actualmente superioare celor dinaintea rășboiului, aproape pentru toate categoriile lucrătorilor industriali. Salariile s'au mărit nu numai în întreprinderile cari întrebunțază lucrătorii sindicalizăți, dar și în acelea unde lucrătorii sunt independenți. Și din această pricină, mișcarea sidicală este — dela 1920 — în declin. Totuș, în anumite industrii — cum sunt drumurile de fier — sindicatele au câștigat în timpul rășboiului un număr considerabil de membri, deoarece guvernul nu punea nici o piedică organizațiilor muncitorești.

În perioada de declin a puterii sindicale s'a început și propășanda împotriva intervenției prea frecvente a statului în raporturile industriale, pe carea diferitelor legislații. Chiar reglementarea oficială a lucrului copiilor, propusă priar' o lege, a fost respinsă, iar diferitele instanțe de judecată au lăsat întotdeauna aproape libere relațiile dintre patroni și lucrători.

Cele mai multe dintre schimbările în relațiile dela patron la muncitor au fost aduse tocmai pentru a împiedica dezvoltarea sindicalismului, prin cooperarea direct interesată între cei doi factori ai industriilor, patroni și lucrători. Și de unde mai înainte sindicatele se opuneau cu totul sistemului numit „organizarea științifică a lucrului”, acum, când acest sistem se bazează pe garantarea salariilor minimele, sindicatele s'au arătat favorabile introducerii acestui sistem în diferitele întreprinderi industriale.

S'a ajuns astfel la participarea lucrătorilor, sindicalizați sau nu, la gestiunea financiară a întreprinderilor, cum e cazul cu atelierele mecanice ale căil ferate Baltimore, Ohio, și cu căile ferate naționale din Canada. „Productivitate intensă, salarii ridicate, condiții bune de muncă”, aceasta ar fi formula care reprezintă organizarea științifică a muncii. Viitorul acestui sistem este legat de întrebunțarea celor mai perfecte metode tehnice.

Altă inovație care trebuie menționată în domeniul relațiilor industriale este frecvența creare a comitetelor, în ateliere, sau a consiliilor diferitelor întreprinderi, care se bazează pe cooperarea patronilor cu lucrătorii. Bine înțeles, toate aceste inovații sunt decamdată abea în faza experimentală. Numărul consiliilor de acest fel care participă efectiv la controlul producției și la reglementarea salariilor și a condițiilor de muncă, este încă foarte redus. Cu timpul însă, toate vor ajunge să și exercite efectiv rolul de controlare, și în curând chiar și lucrătorii întreprinderilor industriale cari nu au cerut încă crearea acestor consilii, o vor cere cu insistență.

Un alt sistem de cooperare între patron și lucrători este distribuția unui număr oarecare din acțiunile întreprinderi, lucrătorilor, pentru a-i interesa cât mai mult pe aceștia la bunul mers al întreprinderii și la o sporire cât mai simțitoare a producției. Condițiunile acestea de admitere a lucrătorilor ca acționari sunt desigur variabile dela caz la caz. În orice caz sistemul a dat roade fericite și de multe ori acțiunile acestor întreprinderi au crescut simțitor în valoare. Dar, nu numai din acest punct de vedere, ci interesului restrâns individual, sistemul e cât se poate de bine venit. El îndeplinește în acelaș timp și un rol de armonizator social, deoarece, este evident că lucrătorul acționar nu va mai avea nici un fel de resentiment față de patronul său, într'o oarecare măsură juând și el rolul de patron. De aci, o îmbunătățire foarte bine venită a raporturilor dintre clasele sociale.

Căștigurile lucrătorilor-acționari ajung — cu timpul — suficiente pentru a le asigura acestora, printr'o economisire lașceptă, o bună stare videntă. Și cu toate că de fapt lucrătorii-acționari n'au propriu zis dreptul de control asupra întreprinderii, sistemul

este în orice caz binefăcător. Probabil că lucrătorii, se va sjange și la acest control exercitat de lucrători.

În rezumat, tendința actuală pare a fi aceea de a face din lucrătorii industriali mici proprietari, desființându-se astfel cu timpul, în Statele-Unite, proletariatul industrial așa de numeros în țările Europei.

Inființarea băncilor muncitorești se datorește aceleși evoluții a mentalității muncitorilor. Consecințele economice ale acestui nou sistem sunt considerabile și vor fi deosebit de însemnate în dezvoltarea viitoare a vieții economice. (De altfel, aceste consecințe sunt prea evidente pentru a fi nevoie să mi insistăm aci.) Între altele, aceste bănci vor putea juca un mare rol în înființarea și susținerea societăților de asigurare. Federația americană a muncii a organizat un astfel de sistem de asigurări și faptul trebuie menționat în chip special.

Fără îndoială, expunerea de față ridică numeroase chestiuni de o importanță fundamentală din punct de vedere al evoluției industriei americane și al relațiilor dintre

patroni și lucrători. Ar fi oportunitate să stabilim importanța definitivă a evoluției. În orice caz e sigur că evoluțiile din Europa vor trebui să se dieze cu deosebită atenție și studiu.

Rămâne să indicăm pe scurt factorii cari vor condiționa, în viitor, rezultatele tendințelor actuale gresul sau decăderea acestor tendințe.

În primul rând va trebui să înțelegem ținemile de afaceri, teia economică să fie convinsă de evoluție este utilă. Alt factor este posibilitatea de a de a îmbunătăți de gestiune și de produție și în curent cu noile invenții industriale.

Mișcarea sidicală americană ră înțelegă și să urmărească aceste ține. Ea încearcă să vadă ce se poate ar putea fi vătămător condițiilor și organizării lucrătorilor, deoarece țaria să vadă dacă poate face evoluție să fie cât mai folositoare lor.

Conditiunile sociale ale femeii

— Evoluția drepturilor femeii în cursul timpului — De Lucia V. Babescu

Deși Alexandru Oloboșu a făcut din dna Chiajna un tip de răutate îndrășteșă totuș din vicișă ei se denotă patima d'a domni și cu o compar cu Agripina antică, acelaș dor d'a căștăa troul pentru fiul său Petru Schiopul plăpăud și băând. Plătind, uelintin, făgăduind și viclenind ea parvine a-l face Domnul Moldovei și a cumpăra troul munt an pentru Vlad Voevod nepotul său. La 1587 luptă pentru ca turcii să ajute la coroana Po. oniei pe un concurent crescut de ea. Moare la 1588 după ce cunoșce totul pe lume dela Domnie — la negastorie cu marașii și pe care o făcu în surghiunul dela Aleș 1575.

„Stanca” soția lui Mihai Viteazul fiul lui Pătrașcu cel bun și al Theodoriei Teofana, a fost usa din Domnițele noastre cele mai nobile de caracter, și-a iubit soțul și copilașii și a suferit zălogirea în Făgăreș iar la moartea soțului a avut durerea d'a nu-l putea vedea moit.

La aducerea capului lui Andreiu Battery știm cu ce biănățe și a zie către soțul ei: „Acleș lucră și se poate întâmpla și ție” și secuiul a fost omorit iar trupul frumosului Cardinal aduș și înmormântat cu mare cinste. Ea muri de ciună la 1603. Radu Vodă Șerban urmașul lui Mihai avu de soție pe „Elena” cu care avu 2 fete „Asce” și „Elina” soția lui Const. Postel Cantacuzino. Despre aceasta Domnișă d' lorga zice: „Viața acesteia Domnișe e un curat tablou de pariahală bunătate. Bună gospodină, mamă a maișii copii, fit și fete, — cari toți afără de pățimășul Șerban, cel mai mare, care ajuse Domn în 1678, se îndreaptă după sfaturile ei cuminiți, când moartea soțului ei sugrumat o lasă stăpână a casei — miloasă cu casnici și țărani ei, ea se desface ca un chip biând din scripturi în mijlocul unor aspre viemii vicișe și răzbanătoare. În domnia lui Șerban, ea făcu drumul la Ierusalim și la muntele Sinai, întovășișă de fiul ei Mihai, ctitorul mnaștirii rom. a Sinai. Moartea o primse la o vârsă foarte înaintată în ziua de 2 Martie 1687 și în gropărea ei lângă soțul răposat de multă vreme; și în tinda bisericeii de dreapta” la Marghieni, se făcu cu o cinste și o durere care nu se vedea adeseori. Soșile Măvileștilor erau un unguoroice și d'acum timp de

250 ani Domnișii străini iar Domnișii încep chiar din veacul al XVI. și sunt cunoscuți dar nu ne interesează sunt: grecoice, bulgăroice, ruseoice.

„Elena”, doamna lui Matei fiica lui Radu Năsturel, familie a ridicat 2 biserici din Negoșii E. ce a l. femeie învățată ce o ține fratele ei Udriște Năsturel — un slavonăș, ea a cheituit pentru ție cărți de cântări, unui Irion slavonăș.

A fost gospodină harnică, de de peteare și mai mari și mai călși și de tot felul” și „mănușă de tot felul” dela „Catrina Judesca” magistruului șășec din Brașov.

Femeie îndrășneșă, la 1633 și grije țării, când soțul ei care și nu cu armele, merse la Constantin capete întărire și avem loc de mințe, scris-româneșă către Ardeal al lui Mateiu Gheorghe Morăntul este la Târgoviște piatră funerară se poate vedea mură slavonășe toate însușirile ei bune.

„Tudosea” soția lui V. Lușșe ște milostenii la biserici și la Maria și Ruxanda vestite de țaria se mărită cu marele magnat Janus Radziwili și fă. u. primi multă a unei romănce în Apus ei este la Acad. me. Ruxanda maualui cazac Tilauș, d. și frumuseșă învățată, trăi o vieță mizerabilă de b-țivii, șgomotoși și lacomi de femeile lor erau ținute ca sușii de o ceată de cazaci 1687 în ție din Neamț unde se adapostie în timp de năvălirea polșilor.

„Esterina” a Il-a soție a lui fa de o rară frumuseșă o circumsanhanul tătăresc creștinată, ea Șăcănișă.

„Maria” soția lui Șerban Costeștă fost foarte evlavioasă și și-a creștina bine copii — între care și pe — doamna lui Dimitrie Clăndăș soția lui Constantin Brăncoveanu și Negoe Postelnicul și nepoata Vodă din Pojești a fost o

mici roșil ca macul primăvăratic roșteu în figurate:

— Cât te-am așteptat... Cât te-am așteptat... O hii acia negri — parca că nu mai erau țești ei veseli și rădeau printre lacrimi.

Câte-va luni am trăit ca în raiu. Imi venise și numirea de învăștor. Înțo seară, Cului se opri în fața casei mele:

— Și?
— Nu știu nimica.
— Am un copil cu Stanca... să ne cununi dumniata.
— Să...
— Și Dra... are logodna astăseară...
— ?
— O ia unul dela Iași, unu cu cilindru și cu cioc...
— Bine! Spunei că și eu mă'nșor!... Ce-am spus?

Nu știu ce-am spus, nu știu ce-am mai vorbit că am simțit dela întâiul în țieles de cuvânt că mă uitesc, de par'că m'ar fi lovit cu un muiu în moalele capului. O cortină de negură cobori pe creier pe gândurile mele. Abătut, amețit, zăpăcit, m'am sprijinit de ușa să nu cad și întră în casă am simțit d'odată cum mușcă sălbatec din ieima mea o pasere neagră, cum imi sfășie pieptul cu ghiarele cum... și am căzut cu capul, cu coatele pe masă și-mi izbucnit într'un plâns... Târziu, cu gând răzbanător, am eșit afară, am dat brăa castelului, să intru înăuntru ș'o răpesc, să dau foc ocinelor, ogrăzii dar ca un laș mi am pierdut noaptea colindând pe uliși și pe arături.

Apoi, o lună încheiată am fost bolnav de frigerii. Pops, bătrânul lui cetra ce dămineșă și până în aoapte: molifete lui Sf. Vasilie iar matușă preuteșă bina, țvrând să

mor cu tot dinadinaul, creștineșla cap o oftăoșă de lumina ni-avăriașem boiștea de pe cap luase alt drum: Maria, crede pe Maria mea s'umipă v.șată în altă neșom, în atăcea noptșii paștii cu gurat — după cea trimisă în Cului se opri în fața casei mele: nul dela Castel s'a avărlit la Acum doarme în cimitirul satului. duc și — ales — să plăng, și să-i presar trandafiri pe mormântuș pedic tot de panglică dela o șt-dă pe care scrie „Cetei creștineș mai mult în viață”. (Par'că fi și sălăteri de mine par-șe roșăș reculege și presară trandafiri în „cilindru și cu cioc” cum spunea

Iarăș... Noapte de iarnă cu gânduri vedenii din alte vremii... Rana, para amintiri; chipul Mariei șă raza lumii ca din fire de păianjen șește, se apropie și-mi zămbășșeș vrea să-mi spușă ceva... Ce să mi înelul par'că mă arde în deget... simț sfășiat de ghiare nemioșeș, făcut ș'o inimă mușcănd sălbăteș cea neagră... Chipul muștrător, Mariei se pierde ușor se prefiră rec. Mă reped ș'o cașt, ș'o opreș văd. Ingenunchiu cu suflet adrobă la ughierul ce l-a primit unuș meu, g'aiul meu pare-o rugășș

— Iarță-mă, iarță-mi cuvânt Frumoașo și tristă Marie!...

propodina, darnică și harnică educatoare...

însoare cu fratele ei Pană Negoescu în...

Distincțiuni pentru știința românească...

A 5-a gradăție pentru profesorii secundari și Universitari...

Necrolog... Dl și dna Alexandru Grozeșcu...

Un apel pentru Muzeul „Astrei”

Asociațiunea culturală „Astra”, secția artistică...

Mezel (tâmplar artistic), Trifon Achimescu...

Rugăm pe toți aceia, cărora le stă în...

În urma propagandei acesteia vom ajunge...

Comitetul central al „Astrei” Sibiu, Strada Șaguna 6.)

Groznică sinucidere a unui hamal

Astăzi, Luni dimineața Ștefan Balazs, hamal...

Numirea cardinalului Jugoslav

Belgrad. — Incurând va avea loc la Roma...

x Palatul Cultural Duminică, 28 Martie...

Sinucidere

Bătrâna vădava Iul Coloman Stankovics...

x Membrii ai Baroului advocaților din Arad...

Contra teroarei albe din Ungaria

Geneva. — Partidul socialist a organizat...

x „Nunta sângeroasă” la Apollo. Azi Marți...

Ma repede și estin vopsește și curăță IOSIF FICK ARAD.

Advertisement for LIQWITZ LIQUEURS featuring a portrait of a man.

În expunerea de motive, senatorii inițiatori...

Dar art. 38 din lege pentru învățământul secundar...

Prin proiectul de lege, inițiatorii cer...

Falsificările din Ungaria. Budapesta. — Parchetul a comunicat...

x Concertul artistului de violină Emil Telmányi...

Aviz

Membrii biroului cultural „Minerva”...

Cehoslovacia nu poate dezarma

Praga. — Primind pe ziaristul ministrul...

Crede, că serviciul militar de 18 luni...

Dela școala de comerț din Lipova

„Poetul de pedagog, retribuit cu salariul...

Candidații la președinția Greciei

Atena. — D. Pangalos își va depune...

Acastă măsură s'a luat, în vedere, de a...

Danemarca dezarmeză

Berlin. — Dieta daneză a adoptat...

Apropierea greco-jugoslavă a fost realizată

Viena. — Din Geneva se anunță...

Dupăcum se afirmă, în urma discuțiilor...

Rusia face înlesniri vaselor de comerț germane

Varșovia. — Știri din Moscova anuță...

Bugetul militar german în creștere

Paris. — Comisiunea afacerilor străine...

Lupta contra tuberculozei în Cehoslovacia

Praga. — În timpul războiului, din cauza...

În urma a trivității Ligii contra tuberculozei...

ARTISTICE-CULTURALE

Astăzi Marți artiștii Oerei Române vor...

Palatul Cultural: Eghy Ghysa

Duminică seara a avut loc în sala...

Dansurile create pe melodiile compozitorilor...

Acastă măsură s'a luat, în vedere, de a...

Acastă măsură s'a luat, în vedere, de a...

Nu putem încheia fără să amintim aici...

S. Teleajen și A. Pascu: Craiul-Vânt...

Tinerii și talentații scriitori dela Iași...

Rusia face înlesniri vaselor de comerț germane

Varșovia. — Știri din Moscova anuță...

INFORMAȚIUNI

A. S. R. Domnița Ileana prezidează întrunirea Crucii Roșii a Tinerimii

Sâmbătă, orele 4 d. a. s'a ținut la sediul...

Proiecte de legi, depuse la Camera

Art. II din legea pentru înființarea secției...

Intrevederile dela Geneva

Marchizul Durazzo, ministrul Italiei la...

Dela poliție

Spargerea. — Ilie Gombos, proprietar, domiciliat...

Decorați

Au fost decorați cu „Meritul Comercial”...

Clasa I Mihai Mărcuș președintele Camerei...

Clasa II Tatu Nicolae director de Bancă Arad...

Expulzarea unor membrii ai familiei imperiale otomane

Constanța. — Odată cu răsturnarea regimului...

Advertisement for A. Gagniere & Co. Ltd. London and I. SCHUTZ Arad, Strada Eminescu 28.

Corpurile legiuitoare

Camera

Sfarsitul sedintei dela 12 Martie

Se voteaza proiectul pentru modificarea unui articol din legea de organizare judecatoreasca.

Se voteaza proiectul pentru infiintarea unui institut de studii bizantine.

Se ia discutie modificarea legii de organizare a creditului industrial.

La discutii au participat domnii Gr. Dumitrescu si D. R. Ioa Ilescu.

Dupa explicatiile date de d. Vintila Bratianu, ministrul finantelor, proiectul este votat.

Se ratifica conventia incheiata cu Statele Unite ale Americii pentru consolidarea datoritiilor intraliate ale Romaniei.

Se voteaza proiectul pentru satorarea scolilor si caminurilor de ucenici.

La orele 6 si 15 sedinta se ridica, anuntandu-se sedinta de noapte la orele 9.

Sedinta de noapte

Intrucat pana la ora 9 si 45 nu s'au adunat deputatii in numar reglementar, d. vice-presedinte A. Iteanu, a anuntat ca nu se poate tine sedinta si a anuntat pe cea viitoare pe azi la orele 3 d. a.

Sedinta dela 13 Martie 1926

D. AL. ITEANU, vice-presedinte deshide sedinta la ora 3.30 in prezenta dlor ministrilor Vintila I. Bratianu, Al. Lapedatu si I. Niculescu.

D. VICTOR MOLDOVANU, face o comunicare in sensul articolelor din ziare publicate in ultimul timp cu privire la permiterea exportului traverselor de cai ferate.

D. VINTILA BRATIANU raspunde ca hotarirea de a se lasa liber exportul traverselor s'a luat de consiliul economic al guvernului si d. Leon, secretarul general al ministerului de industrie si comerț n'a avut nici un rol in luarea acestei hotariri.

D. vicepresedinte AL. ITEANU s'nuanta ca discutia asupra legii electorale va incepe in sedinta de luni, la ora 3 dupa amiază.

La ora 4.30 sedinta s'a ridicat.

Senatul

Sedinta de noapte dela 12 Martie

Sedinta se deshide la ora 9.30, sub prezenta d. T. Arțreanu.

Pe banca ministeriala d. N. N. Saveanu. Di N. N. SAVEANU, ministrul sanatatii, depune proiectul de lege privitor la societatile civile de credit financiar urban.

Se continua discutia proiectului de lege pentru organizarea ministerului sanatatii publice.

Di dr. TEOFIL LUPU a expus chestiunea organizarii sanitare in conformitate cu cerintele moderne. Dsa a luat ca exemplu, la aceasta privinta organizatia din Bucovina, asupra careia a dat numeroase amanunte. A subliniat activitatea d. N. N. Saveanu, care intran raspund scurt, a organizat ministerul sanatatii publice, infiintand inspectorate generale sanitare, inspectorate bancare, societati pentru ocrotirea saracilor si vagonzilor, spitale si dispensare la țara, etc. A criticat organizarea, din punct de vedere stiintific, a spitalelor.

Oratorul a imputat inspectorilor sanitari, ca nu cerceteaza la vreme si ocazie, din care pricina, copiii co tracteaza boale, pe cari le transmit apoi in famili. In genere e lipsa de oameni de stiinta.

Trebuie un control riguros al produselor farmaceutice, cari azi nu sunt fabricate in cele mai bune conditii. Deasemeni, instrumentele medicale trebuie des cercetate de tehnicieni competenti.

Sedinta se ridica la orele 11 jum.

Sedinta dela 13 Martie 1926

Sedinta se deschide la ora 3.30, sub prezenta d. T. Arțreanu.

Pe banca ministeriala d. C. Angelescu, N. N. Saveanu, G. Ciobanu.

Di dr. C. ANGELESCU, ministrul instructiei, depune proiectul de lege pentru infiintarea Muzeului Toma Stelian.

Se voteaza legea pentru modificarea alineatului 2 din art. 20 si alin. 2 din art. 29 din legea de organizare judecatoreasca.

Di dr. TEOFIL LUPU isi continuă cuvântarea in discutia generala asupra legii de organizare a ministerului sanatatii si o rotinor sociale si pentru modificarea unor articole din legea sanitara.

Spune ca legea de organizare a serviciului sanitar trebuie bine siu siata si intocmita dupa cele mai moderne principii stiintifice. Cere ca in corpurile medicale sa se recruteze elemente bine pregatite care sa poata lupta cu suces la combaterea boalelor.

Se ocupa apoi de chestiunea taxelor pe care le platesc bolnavii interati in spitale. Dsa cere sa se mareasca taxele pentru clasele una si II si sa se extinda gratuitatea pentru cei absolut saraci.

Di N. N. SAVEANU, ministrul sanatatii, spune ca nu se pot spori aceste taxe deoarece multi bolnavi nu pot plati asa ca paturile din spitale, desi sunt in localitate destul bolnawi, raman adesea goale.

Di dr. TEOFIL LUPU vorbeste apoi de asistenta sociala ca sa se faca in con-

ditiuni mai eficace din partea organelor administrative. Cere incurajarea industriei produselor farmaceutice, pentru ca se avem mai ieftine decât cele importate din strainatate. Aceleasi lucru spune si in cece priveste diferitele aparate si instrumente medicale.

Oratorul vorbeste de modul cum trebuie combatute boalele molipsitoare.

Spune ca la statiunile balneare si climatice trebuie sa fie numiti medici de specialitate. In aceasta privinta trebuie facute cursuri de specializare.

Di N. N. SAVEANU, ministrul sanatatii. Aceste cursuri se fac de doi ani. In acest scop eu am dat Asocietii generale a medicilor 500.000 lei pentru cursuri de specializare.

Di dr. TEOFIL LUPU, multumeste dlui ministrului pentru acest mare concurs dat medicilor.

I. P. S. MITROPOLITUL MOLDOVEI spune ca legea sanatatii publice trebuie sa primeze toate legile.

Sanatatea poporului trebuie sa ingrijeara pe toti si fiecare din noi trebuie sa se intereseze de sanatatea neamului. (Apl.)

Biserica este si ea alaturata cu acei cari lupta pentru sanatatea cetatenilor.

Un popor sanatos este mai viguros si mai productiv. Dsa sanatatea poporului provine taria neamului.

Nicieri ca la noi nu s'au ingrijit mai bine bolnavii de toate neamurile si in mod cu totul gratuit. (Vii apl.)

In urma exproprierei, insa spitalele noastre sunt in suferinta. S'au luat si impartit la satei banurile spitalelor Brancovenesti, ale Eforiei din Bucuresti si ale Casei Sft. Spiridon din Iasi. Ar fi fost bine ca aceste banuri sa nu se fi expropriat, dar se vede ca asa a cerut ratiunea de Stat.

So oiesc ca Statul este dator sa ingrijeara de bolnavii saraci, in mod gratuit. Acest lucru trebuie sa l faca in spitalele sale.

Inaltul Ierah citeaza cazuri cand la noi veneau bolnavi de peste hotare, erau primiti si ingrijiti cu totul gratuit in spitalele noastre — lucruri ce nu se intampla in țările cetelalte.

Poporul nostru dela țara are nevoie de educatia si de ingrijirea noastra.

Cand este vorba de legi care intereseaza sanatatea si taria poporului nostru, toate partidele trebuie sa si dea mana pentru binele țarei, (Vii apl.) In asemenea cazuri nici un partid nu trebuie sa faca piedici. Din nenorocire insa adesea se face politica si din cele mai v. tale interese ale neamului. (Apl.)

I. P. S. Sa vorbeasca apoi de ravagiile pe care le face la noi alcoolismul. Este in interesul poporului nostru sa l crutam de o asemenea nenorocire.

Devizele si valuta.

Radior. 13 Martie 1926

BURSA:		
Zurich	Deschiderea:	Inchiderea:
Berlin	123.65	123.70
Amsterdam	208.10	208.10
New-York	519.50	519.50
Londra	2525.50	2525.55
Paris	1886	1847.50
Milano	2085.50	2085
Praga	1533.75	1533.75
Budapesta	72.80	72.80
Beograd	913.50	915.
Bucuresti	218.50	218.50
Varșovia	67.50	67.50
Viena	73.225	73.225

Cursul devizelor Bucuresti

pe ziua de 13 Martie 1926.		
	Corate:	
Paris	8.52	
Berlin	56.	
Londra	1142.	
New-York	234.50	
Italia	9.42	
Elveția	45.33	
Viena	33.15	
Praga	6.95	
Budapesta		

Valute:

	Corate	Oferite
Napoleon	860.	
Elvețieni	45.	
Marci	55.50	
Leva	165.	
Lire otomane	119.	
Sterline	1135.	
Francezi	8.70	
Italieni	9.35	
Drachme	2.80	
Dinari	4.08	
Dolari	234.50	
Marca poloneza	30.50	
Coroane austriaca	33.50	
maghiara	33.50	
cehoslovaca	6.85	

Sport

Aproape toate regiunile au inceput campionatele de football. Aradul tine la a doua etapa, iar protagonistii Timisoarei isi continua victoriile.

De data aceasta insa spectatorilor din localitate nu li s'a dat ocaziune sa admire meciurile mai eminente. Pe ambele terenuri din lo, s'au jucat un football sub mediu.

Atat Gloria CFR., care numai in repriza intia a multumit; cum si intaii:ca dintre AAC-ATE, care a ajuns la pugilistica, introducand forta brutala, mai mult decât tehnica receruta unui joc superior. In schimb insa juniorii, si-au infruntat meșterii, aratându-le, cum ar trebui sa se joace footballul adevarat. Aceasta se refera la bravi jucatori, ai Gloriei, cari in matchul amical jucat cu juniorii Muncitorii din localitate, au satisfacut toate sperantele ce se leaga de aceasta taaara pleada, pentru dezvoltarea educatiunii fizice nationale.

Din aci si câteva din rezultatele tehnice obtinute pe ziua de 14 cor.

ARAD.

Gloria-Hiskoach 4:0 AAC-ATE 2:1 Muncitorii-Simeria 3:1.

Cat. II-a: Voința-Intelegerea 4:0 Unirea-Wacker 2:1.

Juniori: Gloria-Muncitorii 5:0

Jocul juniorilor acestora, dar mai vartos al Gloristilor a fost demn de invidie, chiar si a celorlalte bune echipe de categoria intia. Ințelegere, coherență, disciplina si omogenitate a format stilul acestor bravi pioneri ai culturii fizice.

TIMISOARA. Chinezul-Jimblea 10:1 TAC-TMTE 1:0 Politehnica-Bonatul 1:0 Rapid-Sparta 3:2.

CLUJ. Universitatea-Academia 2:1 Victoria-Vasa 3:0 M'celarii-CFR 3:0 KAC-KKASE 4:1.

ORADEA MARE. Torckves-NAC 1:1 Austria-Cehoslovacia 2:0 Praga-Viena 1:1 (d.)

Estras din publicatiune de licitatie

In rizicul, sarcina si esele debitorului tardiv Artur Ullmann, comerciant in Oradea-Mare, se vor vinde la licitatie publica, pe langa interventia notarului public Dr. Eugen Beles din Arad, 150 (unasutaciacezi) hectolitri de vin, care se afla in pivnita vadei lui Iacob Kaufmann in Ghioroc (Jud. Arad), cu pretul de strigare de 120.000 (Unasutadouazeimi) Lei. Licitatia se va tine in ziua de 17 (septeprezece) Martie 1926 la orele 17 (septeprezece) in biroul notarului Dr. Eugen Beles Arad, Str. Bratianu No. 2.

Amatorii au sa depuna 20% a pretului de strigare ca vadiu. Obiectul vanzării va fi eventual vandut si sub pretul de strigare. Vinul se poate vedea in Ghioroc, in pivnita vadei lui Iacob Kaufmann, iar conditiunile de licitatie sunt depuse in biroul notarului public sus amintit.

Arad, la 1 (unati) Martie 1926. (2671) Dr. ARMINIU GARA, ca reprezentantul lui Avram Stauber, Arad.

„ASTRA”

Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare S. A. Arad

Direcțiunea Generală: București Str. Lascăr Catargiu

Uzine: Arad.

Adresa telegrafică: Vagonastra Arad

Vagonastra Arad

Scrisori București: Casa postală 136.

Arad: Calea Aurel Vlaicu.

Orice fel de vagoane de soane, de marfa și de vagoane cisterne (de spirit și benzină). — Vagoane industriale, forestiere și cole. — Construcțiuni de stâlpi nituiți. — Piese de șini forjate. — Zdrobitoare de cânepă. — Poduri de Piese de fontă și de metal. — Cazane de aburi, rezervoare (pentru apă, spirit, petrol, benzină) de orice formă și mărime. — Piese de rezerva pentru vagoane normale și vagoane cisterne.

Oferte și devize la cerere.

ATENȚIUNE!

Au sosit noutățile de primăvară de pardesiuri și haine complete pentru dame la

Juliu Plesz

mare prăvălie centrală de haine în Arad, vis-a-vis cu intrarea din dos a Teatrului.

In atenția publicului din Arad și jur!

Vă rugăm vizitați galantariul și atenția la firmă!

Convingeți-vă despre prețurile noastre estine fără obligațiune de cumparare!

In atenția publicului din Arad!

Vă rugăm vizitați galantariul și atenția la firmă!

Calea Ferate Arad-Podgoria Valabil dela 15 Noemv.

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane					Klm.	Arad-Ghioroc					Trenuri de persoane				
2	4	6	8	10		1	3	5	7	9	1	3	5	7	9
cu clasa I și III-a										Arad Arad C. F. R. Halta 1 Micălacă-nouă Micalaca Glogovaț Mândruloc Halta Mândruloc-Cicir Cicir Sămbăteni Ghioroc C. F. R. Halta 3 Ghioroc piața	Trenuri de persoane				
cu clasa I și III-a											cu clasa I și III-a				
510	800	1100	1400	1730	—	715	957	1304	1614		1934				
514	804	1104	1414	1734	1-1	712	954	1301	1611		1931				
521	811	1111	1421	1741	2-5	705	947	1254	1604		1924				
530	820	1119	1429	1749	6-7	657	936	1246	1556		1916				
539	829	1129	1439	1759	11-6	647	929	1236	1546		1906				
544	834	1134	1444	1804	12-9	641	934	1291	1541		1901				
553	843	1143	1453	1813	16-3	632	915	1222	1532		1892				
604	854	1154	1504	1824	21-4	621	904	1211	1521		1841				
607	857	1157	1507	1827	22-3	617	900	1207	1517	1837					
Trenuri de persoane					Klm.	Ghioroc-Păncota					Trenuri de persoane				
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a									
102	104	106	108	110	—	617	890	1207	1517	1837					
617	900	1207	1517	1837	1-1	606	888	1158	1508	1828					
622	904	1212	1522	1842	—	602	885	1154	1504	1824					
631	912	1221	1531	1851	4-7	553	847	1145	1445	1815					
650	928	1240	1550	1910	11-5	534	831	1126	1431	1756					
658	936	1248	1558	1918	13-6	525	823	1117	1427	1747					
707	945	1257	1607	1927	16-5	516	814	1108	1418	1738					
712	950	1302	1612	1932	19-9	511	809	1108	1413	1733					
718	956	1308	1618	1938	20-7	505	803	1057	1407	1727					
722	1000	1312	1622	1942	22-2	500	798	1052	1402	1722					
Trenuri de persoane					Klm.	Ghioroc-Radna					Trenuri de persoane				
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a									
202	204	206	208	210	—	617	890	1207	1517	1837					
617	900	1207	1517	1837	—	603	856	1159	1509	1829					
625	907	1215	1525	1845	2-3	558	850	1152	1502	1822					
636	916	1225	1535	1855	5-4	548	841	1142	1452	1812					
643	924	1233	1543	1903	9-1	540	833	1134	1444	1804					
651	936	1241	1551	1911	10-0	532	827	1126	1436	1796					
703	943	1253	1602	1922	13-9	520	816	1114	1424	1784					